

نکات ضروری قبل از تکمیل اظهارنامه

آیین نامه تحریر دفاتر (ماده 95) شماره 230761 مورخ 1394/12/04

تعریف اظهارنامه

طبق ماده 1 اظهارنامه مالیاتی فرمی است به منظور اظهار درآمدها، هزینه‌ها، دارایی‌ها، بدهی‌ها، سرمایه، معافیت‌ها، درآمد مشمول مالیات، مالیات، بخشودگی مالیاتی و همچنین اطلاعات هویتی و مکانی حسب مورد که برای صاحبان مشاغل و اشخاص حقوقی موضوع قانون مالیاتهای مستقیم، بر حسب نوع و حجم فعالیت اشخاص مذکور مطابق نمونه‌هایی که توسط سازمان، تهیه و اعالم می‌شود.

روش های ارسال اظهارنامه

طبق ماده 4 مؤدیان موضوع این آیین‌نامه مکلفند اظهارنامه مالیاتی خود را برای هر سال مالیاتی (بصورت انفرادی یا مشارکت) در موعد مقرر قانونی بصورت الکترونیکی از طریق درگاه‌های الکترونیکی سازمان تسلیم نمایند.

تبصره: تسلیم اظهارنامه در اجرای ماده 178 قانون مورد پذیرش می‌باشد.

طبق ماده 178 در مواردی که اظهارنامه مالیاتی یا سایر اوراقی که مودی مالیاتی به موجب مقررات مکلف به تسلیم آن می‌باشد به وسیله اداره پست واصل می‌گردد، تاریخ تسلیم به اداره پست در صورت احراز، تاریخ تسلیم به مراجع مربوط تلقی خواهد شد.

نکته مهم: به هیچ عنوان توصیه نمی‌شود که اظهارنامه را بصورت فیزیکی از طریق اداره پست ارسال کنید زیرا به هر دلیل اظهارنامه به دست سازمان نرسد شما دچار پرداخت جریمه عدم ارسال اظهارنامه خواهید شد.

انواع اظهارنامه عملکرد

1. اظهارنامه اصلی

طبق ماده 110 اشخاص حقوقی مکلف اند اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان متکی به دفاتر و اسناد و مدارک خود را حداکثر تا چهار ماه پس از سال مالیاتی همراه با فهرست هویت شرکا و سهامداران و حسب مورد میزان سهم شرکت یا تعداد سهام و نشانی هر یک از آنها را به اداره امور مالیاتی که محل فعالیت اصلی شخص حقوقی در آن واقع است تسلیم و مالیات متعلق را پرداخت نمایند.

اولین اظهارنامه در موعد مقرر

طبق ماده 155 سال مالیاتی: یک سال شمسی است که از اول فروردین ماه هر سال شروع و به آخر اسفند ماه همان سال ختم می‌شود؛ لکن در مورد اشخاص حقوقی مشمول مالیات که سال مالی آنها به موجب اساسنامه با سال مالیاتی تطبیق نمی‌کند، درآمد سال مالی آنها به جای سال مالیاتی مبنای تشخیص مالیات قرار می‌گیرد و موعد تسلیم اظهارنامه و ترازنامه و حساب سود و زیان و سررسید پرداخت مالیات آنها چهار ماه شمسی پس از سال مالی می‌باشد.

2. اظهارنامه جایگزین

ارسال اظهارنامه بعد از اظهارنامه اصلی تا قبل از مهلت انقضاء تسلیم اظهارنامه به عنوان اظهارنامه جایگزین تلقی می‌گردد.

آخرین اظهارنامه در موعد مقرر

3. اظهارنامه اصلاحی

طبق تبصره ماده 226 به مودیان مالیاتی اجازه داده می‌شود در صورتی که به نحوی از انحاء در اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان تسلیمی از نظر محاسبه اشتباهی شده باشد، با ارائه مدارک مورد نیاز ظرف یک ماه از تاریخ انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه نسبت به رفع اشتباه اقدام و اظهارنامه یا ترازنامه یا حساب سود و زیان اصلاحی را حسب مورد تسلیم نماید و در هر حال تاریخ تسلیم اظهارنامه مؤدی تاریخ تسلیم اظهارنامه اول می باشد.

بخشنامه 200/12319 مورخ: 1392/07/07
شروط قبولی اظهارنامه اصلاحی
1 تغییر طبقه بندی حساب ها
2 اشتباه در محاسبات

نکات مهم بخشنامه 200/93/26 مورخ: 1393/03/03 در خصوص نحوه اقدام ادارات امور مالیاتی در موارد اشتباه سهوی مؤدیان در ثبت مبالغ برخی از اقلام اظهارنامه مالیات

اگر مؤدی، سهواً برخی از اقلام اظهارنامه، ترازنامه و حساب سود و زیان یا حساب درآمد و هزینه را اشتباهاً بیش از مبلغ واقعی ابراز نمود

مأموران مالیاتی رسیدگی کننده به پرونده مؤدی مذکور پس از بررسی و تطبیق موارد، در صورت احراز اشتباه مؤدی و حسب درخواست مؤدی مبنی بر اصلاح اشتباه می بایست مراتب را طی فرم پیوست به رئیس اداره امور مالیاتی ذیربط گزارش نمایند.

رئیس اداره امور مالیاتی ذیربط با انجام بررسی های الزم و در صورت احراز اشتباه در تکمیل اظهارنامه مالیاتی توسط مؤدی، مراتب را جهت طرح در کمیته ارسال می نماید.

یک نفر از معاونین مالیاتی اداره کل (دبیر کمیته)، نماینده دادستانی انتظامی مالیاتی، مسئول حراست اداره کل و رئیس امور مالیاتی رسیدگی کننده به پرونده

کمیته مذکور پس از بررسی اسناد و مدارک مربوط و در صورت احراز اشتباه، مراتب را به اداره امور مالیاتی اعالم می نماید.

مأموران مالیاتی رسیدگی کننده، با عنایت به صورتجلسه کمیته مذکور حسب مقررات تبصره 2 ماده 97 قانون مالیاتهای مستقیم نسبت به تعیین درآمد مشمول مالیات واقعی مؤدی با رعایت مقررات مربوط اقدام نمایند.

مفاد بخشنامه مذکور و ترتیبات اجرائی مندرج در آن برای اظهارنامه های عملکرد سال 1392 و به بعد نیز جاری خواهد بود.

بخشنامه 200/95/29 مورخ: 1395/05/05

مستنبط از مفاد ماده 54 آیین نامه اجرایی ماده 219 اصلاحی قانون اخیرالذکر، به مورد اجرا گذاردن وصول مالیات قبل از قطعیت به ترتیبی که موضوع منطبق با مفاد بخشنامه 26/93/200 مورخ 1393/03/03 تشخیص گردد، قابل طرح و رسیدگی در هیات موضوع ماده 216 قانون موصوف برابر مقررات موضوعه خواهد بود.

4. اظهارنامه برآوردی

طبق ماده 97 ق.م.م در صورتی که مؤدی از ارائه اظهارنامه مالیاتی در مهلت قانونی و مطابق با مقررات خودداری کند، سازمان امور مالیاتی کشور نسبت به تهیه اظهارنامه مالیاتی برآوردی بر اساس فعالیت و اطلاعات اقتصادی کسب شده مؤدیان از طرح جامع مالیاتی و مطالبه مالیات متعلق به موجب برگ تشخیص مالیات اقدام می کند

آیین نامه: 180718 مورخ: 1398/09/13

و- اظهارنامه برآوردی: اظهارنامه مالیاتی است که بر اساس فعالیت و یا اطلاعات اقتصادی کسب شده مؤدی از پایگاه اطلاعات مؤدیان و حداقل حاوی اطلاعات هویتی، فروش و درآمدها، هزینه ها، معافیت ها حسب مورد، درآمد مشمول مالیات و مالیات می باشد.

بخشنامه: /230/15595 د مورخ: 1401/03/18

موضوع: لزوم ارائه گزارشات منتج به شناسایی درآمد مشمول مالیات در اوراق تشخیص مالیات صادره ناشی از تولید اظهارنامه برآوردی در اجرای قسمت اخیر (ماده 97 قانون مالیات های مستقیم)

آیین نامه: 180718 مورخ 1398/09/13

ماده 22 تبصره -3:

اظهار نامه مطابق مقررات، اظهار نامه ای می باشد که درخصوص اشخاص حقوقی حداقل شامل: ترازنامه و حساب سود و زیان و برای صاحبان مشاغل مطابق مقررات فصل سوم آیین نامه موضوع ماده 95 قانون تنظیم و تکمیل شده باشد. عدم ارائه ترازنامه یا حساب سود و زیان یا صورت درآمد و هزینه یا خالصه درآمد و هزینه همراه اظهارنامه مالیاتی و یا ابراز مبلغ صفر برای کل مبالغ هر یک از صورت های مالی مذکور یا صورت های فوق حسب مورد به منزله تسلیم "اظهار نامه مالیاتی مطابق مقررات قانونی" مربوط تلقی نمی گردد.

ماده 24 تبصره -3:

ادارات امور مالیاتی در مورد هر یک از مؤدیان غیرفعال به شرح ذیل، مادامی که به صورت سیستمی یا غیرسیستمی اطلاعات یا دالیلی مبنی بر فعالیت آنها به دست نیآورده باشند، الزامی به حسابرسی نخواهند داشت:

1. مؤدیانی که اساساً به دلیل عدم فعالیت از تسلیم اظهارنامه مالیاتی خودداری نموده اند
2. مؤدیانی که به دلیل عدم فعالیت از ارائه ترازنامه یا حساب سود و زیان یا صورت درآمد و هزینه یا خالصه درآمد و هزینه همراه اظهارنامه مالیاتی خودداری نموده اند

3. مؤدیانی که به دلیل عدم فعالیت برای کل مبالغ هر یک از صورتهای مالی مذکور عدد صفر ابراز نموده اند.

طبق ماده تبصره یک ماده 177

هرگاه آخرین روز مهلت یا موعد مقرر برای تسلیم اظهارنامه یا سایر اوراقی که مؤدی مالیاتی به موجب مقررات مکلف به تسلیم آن می باشد، مصادف با تعطیل یا تعطیلات رسمی یا عمومی گردد، اولین روز بعد از تعطیل یا تعطیلات مزبور بر حسب مورد جزء مهلت یا موعد مقرر جهت تسلیم اظهارنامه یا اوراق مذکور محسوب خواهد شد.

شماره: ۲۱۷/۱۴۰۰/۳۲ تاریخ: ۱۴۰۰/۴/۲۳ پست	 وزارت امور اقتصادی و دارایی سازمان امور مالیاتی کشور	سال تولد، پستیهای ها، مانع زدایی ها ISO 9001:2004
باسرعالی معاون حقوقی و فنی مالیاتی بخشنامه		
م.الف	قانون مالیاتهای مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده	۳۲ / ۱۴۰۰
مخاطبان / ذینفعان	امور مالیاتی شهر و استان تهران ادارات کل امور مالیاتی	
موضوع	مهلت تسلیم اظهارنامه یا سایر اوراق مالیاتی	
<p>نظر به ابهامات مطروحه در خصوص آخرین مهلت تسلیم اظهارنامه مالیاتی موضوع مواد ۸۰، ۸۸، ۱۱۰، ۱۰۰، ۱۲۶ و فرم تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیاتهای مستقیم اصلاحی ۱۳۹۴/۴/۳۱، با عنایت به تبصره (۱) ماده ۱۷۷ قانون یاد شده مقرر می دارد، چنانچه هر یک از مواعید مورد نظر در سطح هر استان یا منطقه از کشور مصادف با تعطیل یا تعطیلات رسمی یا عمومی به علت مصوبات ستاد مدیریت کرونا یا هر علت دیگری باشد، اولین روز کاری پس از تعطیل یا تعطیلات مزبور حسب مورد جزو مواعد مقرر جهت تسلیم اظهارنامه یا سایر اوراق مالیاتی خواهد بود. همچنین با عنایت به بخشنامه شماره ۲۰۰/۴۹۹۲ مورخ ۱۳۹۱/۳/۸ مقررده فوق در ارتباط با مهلت تسلیم اظهارنامه یا سایر اوراق مالیاتی موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده نیز تسری دارد. ۴۲-۴۲/۲۰</p>		
 محمود علیزاده		

ماده 21۰ — تبصره 2: آن قسمت از مالیات مورد قبول مودی مذکور در اظهارنامه یا ترازنامه تسلیمی، به عنوان مالیات قطعی تلقی می شود و از طریق عملیات اجرایی قابل وصول است.

جرائم مربوط به اظهارنامه

ماده 190 - پرداخت مالیات پس از آن موعد (انقضای زمان تسلیم اظهارنامه)

موجب تعلق جریمه ای معادل 2/5٪ مالیات به ازای هر ماه خواهد بود.

طبق ماده 192 در کلیه مواردی که مؤدی یا نماینده او که به موجب مقررات این قانون از بابت پرداخت مالیات مکلف به تسلیم اظهارنامه مالیاتی است، چنانچه نسبت به تسلیم آن در موعد مقرر اقدام نکند، مشمول جریمه غیرقابل بخشودگی معادل سی درصد (30٪) مالیات متعلق برای اشخاص حقوقی و صاحبان مشاغل موضوع این قانون و ده درصد (10٪) مالیات متعلق برای سایر موذیان می باشد.

حکم این ماده در مورد درآمدهای کتمان شده در اظهارنامه های تسلیمی و یا هزینه های غیرواقعی نیز جاری است.

تعریف کتمان درآمد:

بخشنامه: 17940 مورخ 1384/10/12

1 منظور از درآمد کتمان شده، درآمدیست که مؤدی در طول یک سال مالیاتی از فعالیت های اقتصادی خود بدست آورده اما در دفاتر قانونی خود ثبت ننموده و در اظهارنامه مالیاتی نیز ابراز نکرده باشد

رأی شماره 3168 هیأت عمومی دیوان عدالت اداری مورخ: 1400/12/03

ثانیاً: با تصویب اصلاحات قانون مالیاتهای مستقیم در سال 1394 موضوع کتمان درآمد در مقوله عدم ثبت در دفاتر اصولاً موضوعیت ندارد و صرفاً در موارد عدم ابراز درآمد در اظهارنامه تحقق می یابد.

جرائم اظهارنامه

ماده 193 - نسبت به مؤدیانی که به موجب این قانون و مقررات مربوط به آن مکلف به نگهداری دفاتر قانونی هستند، در صورت عدم تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان یا عدم ارائه دفاتر مشمول جریمه ای معادل بیست درصد (20٪) مالیات برای هر یک از موارد مذکور خواهند بود.

هشدار در خصوص جرم مالیاتی

ماده 274 - موارد زیر جرم مالیاتی محسوب می شود و مرتکب یا مرتکبان حسب مورد، به مجازات های درجه شش محکوم می گردند 6: — خودداری از انجام تکالیف قانونی در خصوص تنظیم و تسلیم اظهارنامه مالیاتی حاوی اطلاعات درآمدی و هزینه ای در سه سال متوالی

مجازات درجه ششم

ماده 19 قانون مجازات اسلامی (مصوب 1392/02/01) مجازات های تعزیری به هشت درجه تقسیم می شود:

درجه 6 : حبس بیش از شش ماه تا دو سال

جزای نقدی بیش از بیست میلیون (20 /000 000) ریال تا هشتاد میلیون (80 /000 000) ریال

شلاق از سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه و تا نود و نه ضربه در جرایم منافی عفت

محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از شش ماه تا پنج سال

انتشار حکم قطعی در رسانه ها

ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال

ممنوعیت از دعوت عمومی برای افزایش سرمایه برای اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال

ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری توسط اشخاص حقوقی حداکثر تا مدت پنج سال

نتیجه گیری

در این مقاله سعی شد تمامی نکات مورد نیاز قبل از ارسال و تنظیم اظهارنامه اشخاص حقوقی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داده شود تمامی قوانین، تبصره‌ها و بخشنامه های ارسال اظهارنامه اشخاص حقوقی در مقاله آورده شده است تا تمام نکات دارای رفرنس قانونی باشد.

نویسنده:

مجتبی سهرابی

مدرس و مشاور مالیاتی